

الرشاد

س ٦ ١ ٣ ٣ ٠

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفته لقي مجموعة اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب ومدير مسئول : ح . اشرف اديب

آله‌رق کوزلریمیزی آچایه جقمی یز؟ کندیمزه آجیایورسوق ، باری ،
دعوی انتساب ایله لکله مکده اولدیغمز شو معصوم شریعت آجیه لم .
چونکه بزم بوغفلتمیزی ، بو عطا تمیزی ، کتاب کائناته قارش بوقدر
جهالتمیزی کورن یابانچیلر ناحق یره اوزواللی یی محکوم ایدیورلر .
« مسلمانلری اویوشدیران ، شئون خلقتی آله بیلدیکنه لاقید براقان
سائق دیرلرندن باشقه برشی دکدر . » دییورلر . هیهات که دین
نه سویلیور ، بزنه آکلیورز !

محمد عاکف

فلسفه

اسلامده فن و فلسفه

اون برنجی عصر میلاده ، عراقده یتیشان ارباب فن آره سنده ،
ابن جزله کبی داهایک چوق پارلاق سیالر کوریور .
علی بن عیسی بونوار دماغلردندر . ابن جزله برداهی صرفان
ایدی . علی بن عیسی ایسه برخارقه ذکادر .
عرب فهرست نویسلری علی بن عیسی کبی برنادره کالانک
اسمنده تردد ایتش اولدقلری آکلاشیلیور . عینی تردد آثار غریبه ده
مشاهده ایدلمکده در .

تراجم احوال کتابلرند (علی بن عیسی) و (عیسی بن علی)
نامنده ایکی اسم تصادف اونیور . بعضیلری بویکی اسمک یالکز
برشخصه عائد اولدقلرینی ادعا ایتدکلری حالدیه دیگر بعض ذواته
بونلرک آیری آیری ایکی شخص اولدقلری ادعا سنده اصرار ایدیورلر .
شرق تراجم احوال مؤلفلرندن کاتب چلبی ، جمال الدین الکوفی ایله
بونلردن اخذ معلومات ایدن مؤلفین غریبه برنجی رأی التزام
ایدیورلر . ابن ابی اصیبعه و فهرست مؤافی محمد بن اسحق کبی ذوات
ایسه بواسملرک آیری آیری ایکی شخصه عائد اولدقلرینی بیان
ایتکده درلر . جمال الدین کتابنده ، (عیسی بن علی) اسمی آلتنده
یالکز برذاتندن بحث ایدره بونک مشهور (حنین) ک شا کردی
و (تقریرات الکحالیین) عنوانلی اثرک مؤلفی اولدیغی ذکر ایدیور .
ابن ابی اصیبعه ایسه بونامده ایکی ذاتندن بحث ایدیور . بونلردن ،
کتابنک سکزنجی بابنده (علی بن عیسی) نامی آلتنده بحث ایتدیکی
ذاتی سلطنت عباسیه نکه ایلاک زمانلرینه مصادف اوله رق کوستریور
واودورک شعشعه علمیه سنی اعلا ایدن اعظم اطبا صر سنده ادخال ایدیور .
ابی اصیبعه بوذاتی مشهور (حنین) ک تلمیذی وایکی اثر مشهورک
مؤلفی اولمق اوزره قید ایدیور .

اونجی بایده بحث ایتدیکی ذاتی ایسه عراق اطبا سی آره سنده
تعداد ایدیور و دییورکه : (علی بن عیسی) ویا (عیسی بن علی) ک
مقدر کوز طیبیلرندن اولوب (تقریرات الکحالیین) نامی آلتنده
شهر تشعار اولان قیمتدار کتابک مؤلفیدر . بو کتاب ، کوز خسته .
لقرله اوغراشان اطبا آره سنده فوق العاده برقیمتی حائر در . معافیله

اثرک قسم عملیسی اقسام نظریه سندن داهای مکملدر .
هجرت نبویه نکه دردنجی عصری نهایتی متعاقب ارتحال ایلشدر .
ابن ابی اصیبعه نکه بروجیه مشروح بیاناته کوره کحال شهر علی بن
عیسی (حنین) ک شا کردی اوله رق قبول ایدمه جکیز . چونکه
آره لرند بر یحق عصر قدر بر زمان کیمش اولیور . فهرست مؤلف
شهری محمد بن اسحق (عیسی بن علی) نامنده بحث ایتدیکی ذاتی
(حنین) ک شا کردی و حیوانانندن استحصال اولنه بیله جک منافعدن
باحث بر اثرک مؤلفی اولمق اوزره تصور ایدیور .

شوحالده فهرست مؤلفنک بحث ایتدیکی «عیسی» نامنده کی ذاتک
کحال شهر اولمدیغه اعتماد ایده بیلیرز . چونکه فهرست هجرت نبویه نکه
۳۷۷ سنه سنه قدر اولان ذواتندن بحث ایدیور . کحال شهر ایسه بو
زماندن سوکره کلددر . هر حالده ابن ابی اصیبعه نکه بیاناتی وجهله
(عیسی بن علی) نامیلله ایکی طیبیک وجودینی قبول ایتک ضروریدر .
زماناً مؤخر اولان وکوز خسته لقلرند اختصا تام صاحبی بولان
علی بن عیسی اون برنجی عصرک مبادیسنه طوغری عراقده شعشعه پاش
کال اولان اعظم دندر . بوراده بحث ایتک ایستدیکم زده بوذاتدر .
علی بن عیسی کحالده واسع بر ساحه ترقی آچشدر . اثرینی
تدقیق ایدنلر ؛ بو بویوک سیانک یشادینی عصری نظر اعتباره آلدقلری
زمان ؛ کندیلرینی حیرت و تحیلدن آله میورلر . اوروبا مؤلفینندن
دوقنور (لوسین) و موسیو (Reiske) اطبا ی اسلامیه میاننده
(علی بن عیسی) نامنده ایکی کیمسه بولدیغی قبول ایدیور و کحال
شهره ایشار تکریماتده قصور ایتورلر . تقریرات الکحالیین ، باشلیجه
اوج قسمه آیرلشدر . برنجی فصل ، کوزک تعریف و تشریحه ،
ایکنجی فصل کوزده ظهور ایدن امراض خارجییه ، اوجنجی فصل
کبی کوزک طبقات داخلیه سنه عائد امراضه تخصیص ایدلشدر . بوفصلده
(قصر البصر) حقنده مهم تدقیقات واردر .

مؤلف ، کتابک مقدمه سنده ، جالینوس وحنین کبی اطبانک
آنارندن پک چوق استفاده ایتش اولدیغی اعتراف ایدیور .
کحال شهرک بوقیمتدار کتابی - (de cognition infermita -
tum oculorum et curatione orum) عنوانی آلتنده اوروبا
لسانلرینه ترجمه ایدلش و دفعاتله طبع اولمشدر .

۱۸۴۵ سنه سنده هیل (Hille) درسد شهرنده علی بن عیسی نکه
بومشهور کتابندن بر پارچه یی (Alii ben issa monitorium
oculariorum specimen) عنوانی آلتنده نشر ایتش و اثرک
متن عربیسنک ده بالآخره نشر اولنه جغی وعد ایتش ایسه ده مع التأسف
بو وعدینی انفاذه موفق اوله مامشدر .

هیل ، بواثرینه اوزون بر مقدمه ایله باشلایه رق بوراده امراض
عینییه و مبحث تشریح و وظائف عین (ophthalmologie) حقنده
بر تاریخچه یابدقندن سوکره علی بن عیسانک کتاب اشهرینک برنجی
بابی کاملاً ترجمه ایتش و ایکنجی اوجنجی بابلر کده برر فهرستی
درج ایلشدر .

عراق ارباب کمالی آرمیده بولان (ابوالحسن عبدالله بن عیسی) بی درخاطر اتمام قدر ناشناس اولور .

بوزات هم عصر بولندینی ممتاز سیال قدر پارلاق برشمعه کاله مالک دکسده (خزینه الاطبا) نامنده کی کتابی واطبای قدیمه نک مسالکی حقنده اجرا ایتدیکی تبعاتیه اولدجه بر موقع مستثنا احراز ایده بیلمشدر .

شرق سینه عرفانده یروشباب کال اولان بوکی پارلاق سیالر ، زنکین دماغلر بوکون باشند باشه بریفای جهل وسفالتدن باشقه بر منظره عرض ایده میان عراقی ، برشکوفه زار عرفان و مدنیت حاله کتیر مشلردی .

خطه عراقیه نک یوصونلی طاشلری آلتنده غنوده رحمت اولان بوداهیلر بوکون مزارلرنده تدریسات عالیه کورولتورینه مقابل برر نوحه انقراض دیکله یورلر .

زبر سقف عرفانپناخنه صیغنه رق سنه لرجه جهان مدنیته حزمات معرفت نشر ایشم آبدات عالیهدن ، صدای الم بخش بوم وغرابدن باشقه برسس طوبیورلر : او مدرسه لر یقلمش ، بوخسته خانلر چو کش ، عراقی برکلزار سعادت حاله قلب ایشم اولان شمس عرفان مؤبدأ سونمش ، قوجه قطعه واسع وظلام انبکیز بر بادیه وحشت حاله کچمش ...!

شمی او مدرسه لرک خرابه لری اوزرنده او عالم لک بدبخت حفیدلرندن جیلز بر بدوی او قودینی ماوالرله - فرقده اولقسزین - اسکی غمغمت تدریسیه بی خاطر لاتیق ایستور . سونوک آتینک بو طالع زده اولادی پارلاق ماضینک داستان عظمتیه مرثیه لر تنظیر ایتمه قالقیشه رق قدر ناشناس و عاقل خلفلرینه باران نفرین یاغدران ارواح اجدادی صانکه بوضورتله او یوشدیرمغه چالیشیور . هیات ...!

م . شمس الدین

ادبیات

ادبیات بحثلری

مخبرلی ایشتمک

مخبرلی ایشتمک ادبیاتده اک مهم برایشدر ؛ چونکه هرشی اوکا تابعدر . اوت ، ادبیات نقطه نظرندن محاکمه اولنورسه ، اوقدر اهمیتی اولان ، حس بیله ، ادیب اعانه خیال ایله کندیسنی متهیج ایتکدن باشقه برشی دکلدرد .

خیال نه در ؟ اشیایی صفحه صفحه بوتون مفرداتیه کوز اوکنه کتیره بیلیمک ملکه سیدر . تخیلات ادبیه ده حافظه نک پک بویوک ، عادتا یاری یازی به خدمتی واردر . مثلاً آغستوس آینه قارلی برهوا تصویر ایتک ایچون نه یابه جقسکز ؟ طبیعی حافظه کزه مراجعتیه مجبور قاله جقسکز ؛ وقیله کورمش اولدیفکیز اوعلی یازمق ایچون

هیل ، کمالین اسلامیه دائر اولان تدقیقاتی ووستانفاد (Wüstenfeld) دن آلمش وپک جوق یا کاشقلرده بولمشدر . هیلک ، اطبای اسلامیه نک امراض عینه حقنده کی تدقیقات و تبعات عمیقهرینه تمایله کسب اطلاع ایده مامش اولدینی آکلاشیلیور . موسیو سیشل ، (Sichel) ۱۸۴۷ سنه سی آغستوسنده نشر ایدیلن آسیا جریده سنده (Le journal asiatique) هیلک خطالرینه دائر پک مهم تدقیقات و بیانات بولمشدر . (تقریرات الکمالین) ک پارس ، درسد وفلورانس کتبخانه لرنده برنسخه سی بولندینی دو قنور لوسیه ن طرفدن بیان ایدیلیور . علی بن عیسی شرق اطباسی میانده بر موقع ممتاز احراز ایشم اعظمندرد . آوروپا مدققلرینک مشارک الیه کتانه ویردکری اهمیت ، درجه عرفانی پک کوزل اثبات ایده بیلیر . اون برنجی عصر میلادیه عراقده یتیشان ارباب فن آرمه سنده داها بر جوق ممتاز سیالره تصادف ایدیورز .

فقط بونلرک کتبخانه جهان آثار مهمه بر اقه دن زیاده ، تدریسات طریقله نشریات علمیه به چالیشمش اولدق لری آکلاشیلیور . بونلر میانده تاریخ طبیعی علماسندن عیسی بن علی بن حسن العسدی نام ذاتی ذکر ایده بیلیرز .

عیسی بن السعدی ، تاریخ طبیعی نک حیوانات وبالخاصه طیور قسمنه دائر پک مهم تبعاتده بولمشدر .

بوزات عینی زمانده فن طبعده منتسب بولنیوردی . اساساً فن وفلسفه ایله مشغول اولان علماء اسلامیه نک همان اکثریسی عینی زمانده طبابتله اشتغال ایتشلردرد .

ابن سینا ، الکندی ، الرازی ، الفارابی هم طیب ، هم حکیم هم ده متبحرین علمادن ایدیلیر .

اسپانیانک اسکوریال کتبخانه سنده و (۱۸۹۸) نومروده مقید اوله رق علی بن عیسی العسدینک برکتانی موجوددر . بو کتاب تقریباً بش یوز صحیفه دن مرکب وایکی قسمه منقسمدر .

برنجی قسمده طیور جارحه دن ، اونلرک تاریخ طبیعی سندن ، طرز تربیه لرندن ، صورت مفصله ده بحث ایدلشدرد .

مؤلف اثرینی رنگین بر قلمله یازمش ، تصویرات ونکات شاعرانه ایله یازیلرینه آریجه برده قیمت شاعرانه بخش ایلشدرد . کتابک ایکنجی قسمنده ایسه اغدیه دن ، حفظ الصحنه دن ، طبابت حیوانیه دن بحث ایدلشدرد . عیسی بن علی العسدینک بو کتابک یازمه برنسخه سی ده

انکترده بریتانیا موزه سنده (Musée britannique) موجود و (۱۳۶۷) نومروده مقید اولدینی بیان اولنیور .

اثری تدقیق ایدن غرب علماسی ، مؤلفک اقدار و تبعاتی قارشوسنده عرض حرمتدن کندیلرینی آله میورلر .

عیسی بن علی العسدی ، زماننک اک ممتاز ارباب تبعندن اولدینی اخلافه یادکار بر اقدینی بو قیمتدار کتاب پک کوزل اثبات ایتشدرد . تاریخ طبیعی علمنک تدقیقات ، تبعات و تجاربه مفقور بر فن اولدینی مؤلفدها اوزمانلرده تقدیر ایشم و مساعیسنی بو خصوصه حصر ایلشدرد . ابن سینا کی برداهینک حاکم بولندینی اون برنجی عصر میلادی